T.C.

MAMAK BELEDİYESİ

ÇEVRE KORUMA VE KONTROL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ BİLGİ NOTU

HAZIRLAYAN

Muhammed Selim ÖZYANIK

KASIM 2021

1. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ NEDİR? 3
2. BELEDİYEMİZİN YETKİ VE SORUMLULUKLARI 3
2.1. YAPTIĞIMIZ UYGULAMA 5
2.1.1. Yerinde denetim çalışmaları 5
2.1.2. Bilinçlendirme Çalışmaları 7
2.1.3. Mamak İlçe Sınırları İçerisinde Gürültü Bariyeri Yapılacak Yerlerin Tespiti. 7
2.1.4. Eğlence Yeri Ve Canlı Müzik İzin Değerlendirme 8
2.1.5. Mamak Haritası Üzerinde Gelen Şikayetlerin Konumları İşaretlenerek Gürültü Karakteristiği Belirleme Çalışması Yapılmaktadır. 8

1. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ NEDİR?

İstenmeyen, rahatsız edici ya da sağlığı tehdit eden sesler GÜRÜLTÜ olarak adlandırılmaktadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de toplum sağlığını ve konforunu çeşitli biçimlerde etkileyen yaygın kirlilik türlerinden biri gürültü kirliliğidir.

Bu konuda tam yetkili merci Çevre Ve Şehircilik Bakanlığıdır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2006/16 genelgesini yayımlayarak belediyelere Çevresel Gürültü kapsamında denetim ve kontrol yetkisi vermiştir.

2. BELEDİYEMİZİN YETKİ VE SORUMLULUKLARI

2006/16 sayılı genelge ile yapılan yetki devrine istinaden Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında belediyelere verilmiş görev ve yetkiler aşağıda sıralanmıştır.

(2) Belediyeler;

a) Çevre Kanunu gereği yetki devri yapılan belediyeler, belediye sınırları ve mücavir alan içinde gürültü kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içinde, bu Yönetmelikte belirlenen esaslara uyulup uyulmadığını denetlemek, gerektiğinde gürültü kaynakları için akustik rapor veya çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu hazırlattırmak, bu raporları incelemek ve değerlendirmek, bu Yönetmeliğin ihlalinin tespiti halinde idari yaptırım uygulamakla,

b) Yetki devri yapılmış belediyeler; belediye sınırları ve mücavir alan içinde yapılan denetim sonuçlarını il çevre ve orman müdürlüklerine göndermekle,

c) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili belediye; yapıların mimari projelerinde ve yapı ruhsatlarında 28 inci maddede belirtilen şartların aranmasıyla,

ç) Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planlarının hazırlanması aşamasında 27 nci maddede öngörülen gürültüye maruz kalma kategorilerini dikkate almakla,

d) Stratejik Gürültü Haritaları ve Eylem Planları ile ilgili olarak;

1) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde gürültü haritası hazırlanacak yerleşim alanlarını Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile koordinasyon ve işbirliği içinde belirlemekle,

2) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanlarının, gürültü haritalarının hazırlanmasında gerekli olan, gürültü kaynakları dışındaki tüm verileri toplamak ve

belirleyeceği esaslar çerçevesinde gürültü haritası hazırlamakla sorumlu kurum ve kuruluşların kullanımına açmakla,

3) Belediye sınırları ve mücavir alan içinde gürültü haritası hazırlanacak yerleşim alanlarında yer alan; karayolu, tramvay ile yerüstünden geçen metro yolları trafiği, limanlar ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2'sindeki işletme/tesisler veya atölye-imalathane-eğlence yerleri gibi gürültü kaynaklarının bulunduğu alanlar için ayrı ayrı gürültü haritalarının hazırlanmasıyla,

4) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki gürültü haritası hazırlanan yerleşim alanlarında mevcut veya ileriye yönelik projelendirme veya başka bir yatırımı gerçekleştirme konusunda çalışması olabilecek ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüşlerini almakla,

5) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki gürültü haritası hazırlanan yerleşim alanında 8 inci maddede yetkili kılınan kurum veya kuruluş tarafından hazırlanan gürültü haritalarını da göz önünde bulundurularak; karayolları, demiryolları, tramvay ile yerüstünden geçen metro yolları, havaalanları, limanlar ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2'sindeki işletme/tesisler veya eğlence yerleri, imalathane gibi gürültü kaynaklarının bulunduğu alanları kapsayan eylem planlarını hazırlamakla,

6) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanı için hazırlanan eylem planlarını kamuoyu görüşüne açmakla,

7) Belediye sınırları ve mücavir alan içindeki yerleşim alanı için hazırlanan gürültü haritalarının ve eylem planlarının nihai hali hakkında kamuoyuna bilgi vermekle ve Bakanlığa göndermekle,

8) Büyükşehir belediye başkanlıkları, büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alan içinde belirlenen yerleşim alanı veya alanlarında yer alan; karayolu, tramvay ile yerüstünden geçen metro yolları trafiği, limanlar ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2'sinde yer alan işletme/tesisler veya atölye-imalathane-eğlence yerleri gibi gürültü kaynaklarının bulunduğu alanlar için ayrı ayrı gürültü haritalarını ilgili belediyelerle koordinasyon ve işbirliği içinde hazırlamakla ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

2.1. YAPTIĞIMIZ UYGULAMA

Gürültü şikayetlerinin giderilmesi için yapılan çalışmalar;

1- Yerinde denetim
2- Bilinçlendirme çalışması
3- Mamak ilçe sınırları içerisinde gürültü bariyeri yapılacak yerlerin tespiti.
4- Eğlence yeri ve canlı müzik izin değerlendirme
5- Mamak haritası üzerinde gelen şikayetlerin konumları işaretlenerek gürültü karakteristiği belirleme çalışması yapılmaktadır.

2.1.1. Yerinde denetim çalışmaları

Çevre kanununa dayalı cezalar yüksek olduğu ve mamak bölgesindeki işletmelere bu yükün ağır gelmesi nedeni ile oy kaybı ve başkanımıza olumsuz duygular beslenmesinin önüne geçmek adına şikayetler sulh yolu ile çözüme kavuşturma yöntemi ile çözülmektedir.
Şikayet konusunu ortadan kaldırmak için şikayet edilen işletme ile görüşülerek çözüme kavuşturuluyor.

Süreç;

- Belediyemize gelen gürültü şikayetlerinin yetkimiz kapsamında değerlendirilmesi yapılır.
- Uygun olmayan şikayetler olumsuz olarak geri çevrilir.
- Uygun olan şikayetler değerlendirilmeye alınarak müdürlüğümüz çevre mühendisi Muhammed Selim ÖZYANIK ve Zabıta memuru Metin ERKOÇ tarafından denetime tabi tutulur.
- Şikayet detayı vatandaştan dinlenerek asıl problem belirlenir. İşletmede şikayet konusu incelenir ve durum tespiti yapılır.
- Şikayetin giderilmesi için işletmeye süre verilir.
- Verilen süre sonunda takibi yapılarak durum değerlendirilir.
- Problem çözülmez ise rapor istenir.
- Rapor sonunda aşma var ise idari yaptırım uygulanır.
- Eğer aşma yok ise dosya kapatılır.

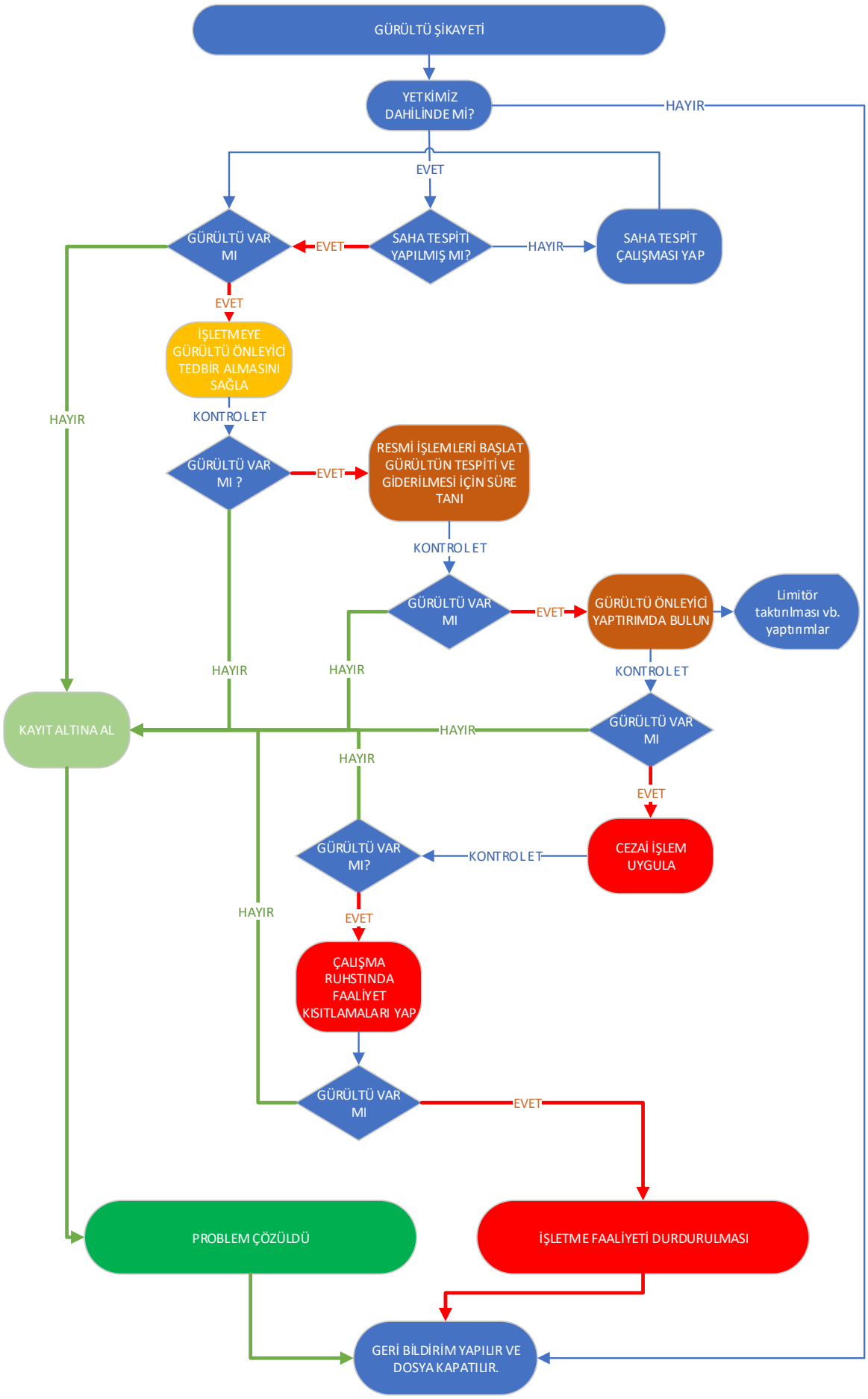
GÜRÜLTÜ ŞİKAYETİ
YETKİMİZ DAHİLİNDE Mİ?
HAYIR
EVET
GÜRÜLTÜ VAR MI
EVET
SAHA TESPİTİ YAPILMIŞ MI?
HAYIR
SAHA TESPİT ÇALIŞMASI YAP
EVET
İŞLETMEYE GÜRÜLTÜ ÖNLEYİCİ TEDBİR ALMASINI SAĞLA
HAYIR
KONTROL ET
GÜRÜLTÜ VAR MI ?
EVET
RESMİ İŞLEMLERİ BAŞLAT GÜRÜLTÜN TESPİTİ VE GİDERİLMESİ İÇİN SÜRE TANI
KONTROL ET
GÜRÜLTÜ VAR MI
EVET
GÜRÜLTÜ ÖNLEYİCİ YAPTIRIMDA BULUN
Limitör taktırılması vb. yaptırımlar
HAYIR
HAYIR
KONTROL ET
KAYIT ALTINA AL
HAYIR
GÜRÜLTÜ VAR MI
HAYIR
EVET
GÜRÜLTÜ VAR MI?
KONTROL ET
CEZAİ İŞLEM UYGULA
HAYIR
EVET
ÇALIŞMA RUHSTINDA FAALİYET KISITLAMALARI YAP
GÜRÜLTÜ VAR MI
EVET
PROBLEM ÇÖZÜLDÜ
İŞLETME FAALİYETİ DURDURULMASI
GERİ BİLDİRİM YAPILIR VE DOSYA KAPATILIR.

2.1.2. Bilinçlendirme Çalışmaları

Yapılan denetimlerde ve alınan şikayetlerle ilgili görüşmelerde vatandaşlarımızın gürültü ile ilgili mevzuat ve genel bilgilerinin eksik olduğu görülmüştür. Bu eksiklikten dolayı vatandaşlarımızı hem gürültü konusunda bilgilendirmek hem de gereksiz şikayetleri azaltabilmek adına broşür ve poster hazırlama çalışmaları yapılmaktadır. Hazırlık aşaması tamamlanmamıştır. Tamamlandığında hem fiziki olarak hem de dijital olarak yayımlanacaktır.

GÜRÜLTÜ NEDİR?

Günümüzde yaşadığımız çevrenin kalitesini ve insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen önemli faktörlerden biri de gürültüdür. Gürültüyü, "hoşa gitmeyen, istenmeyen, rahatsız edici ses" olarak tanımlayabiliriz.

Ses, nesnel bir kavramdır. Yani ölçülebilir ve varlığı kişiye bağlı olarak değişmez. Gürültü ise öznel bir kavramdır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere bir sesin gürültü olarak nitelenip nitelenmemesi kişilere bağlı olarak değişebilir. Kimilerinin severek ve eğlenerek dinlediği müzik diğerlerini rahatsız edebilir.

Özellikle hızlı büyüyen şehirlerde, mesken ve sanayi alanlarının planısız ve iç içe gelişmesi, trafik yoğunluğunun artması, elektrik, elektronik ve mekanik aletlerin günlük hayatımıza daha çok girmesiyle birlikte gürültüden rahatsızlık artmakta ve giderek insanlarımızın dinlenebilecekleri, çalışabilecekleri kısaca huzurlu şekilde yaşayabilecekleri mekânlar azalmaktadır.

Diğer taraftan, başkalarının istirahat hakkına saygının ve çevre hassasiyetinin yeterince gelişmediği durumlarda, eğlence ve diğer günlük faaliyetlerden kaynaklanan gürültü, yoğun şikâyetlere ve başta işitme kaybı ve uyku bozukluğu olmak üzere ciddi fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklara sebep olmaktadır.

Günlük yaşamda, seslerin varlığı, insanların kendilerini iyi hissetmesi için gereklidir. Konuşma, müzik, doğadaki sesler, yaşantımız için vazgeçilmezdir.

Ancak, istenmeyen ses olarak tanımlanan gürültü, insan sağlığını olumsuz olarak etkiler. Günümüzde gürültünün olumsuz etkileri, eskiden olduğu gibi, sadece fabrikalarda uzun süreli gürültüye bağlı işitme kaybı durumlarında incelenmemektedir. Araştırmalar, açık alanlar ve iç mekânlardaki her tip gürültüyü kapsamaktadır.

ÇEVRE KORUMA ve KONTROL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜRÜLTÜ KAYNAKLARI

Gürültü kaynakları değişik yönlerden gruplandırılabilir. Seslerin doğuş biçimlerine göre havada ve katı ortamlarda doğan gürültüler, akustik yönden noktasal, çizgisel ve düzlemsel kaynaklardan yayılabilirler. Akustik kirlilik oluşturan gürültüler; kaynak ve alıcıların bir çevredeki konumuna ve yayılma yollarına bağlı olarak iki grupta incelebilir:

Açık alanda mevcut olan gürültü kaynakları: Yapıların dışında yer alan kaynaklardan üretilen ve gerek yapı içindeki hacimleri ve gerekse yapı dışındaki açık alanları kullanan kişileri etkileyen gürültülerdir. (Endüstri gürültüleri, ulaşım gürültüleri, yapım (şantiye) gürültüleri, insan etkinliklerine ilişkin gürültüler, eğlence ve ticari amaçlı gürültüler)

Yapı içi gürültü kaynakları: Yapıların içinde yer alan kaynaklardan doğan seslerdir. (Konuşma seslerı, adım sesleri, ev araçlarının gürültüleri, yükseltilmiş müzik sesleri, kapı çarpmaları, büro gürültüleri)

GÜRÜLTÜNÜN İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ

Gürültünün etkisine karşı insan davranışları iki grupta toplanmaktadır. Birincisi, ancak duygu ve duyuların açıklanmasıyla belirlenebilen psikolojik rahatsızlık, ikincisi ise; çeşitli ölçme metotlarıyla belirlenebilen fizyolojik rahatsızlıktır. Bu sebeple, insan sağlığı ve konfor şartları açısından mimari tasarım aşamasında gürültü kontrolü yapılması gerekir.

Gürültünün insan üzerindeki etkileri incelenirken üç önemli etken göz önüne alınabilir:

- **Can sıkması,**
- **İletişimi engellemesi,**
- **Devamlı duyma bozukluğu riski,**

Bunlarla beraber, hacmin kullanımı, hangi zamanda kullanıldığı, gürültünün süresi ve tipi gibi dikkate alınması gereken birçok etken bulunmaktadır.

Gündüz (Leq) (dBA)	Etkileri
55-60	Gürültü rahatsız edici
60-65	Rahatsızlık belirgin bir şekilde artar
65 üzeri	Davranış biçiminde engellemeler ve gürültü kaynaklı zararlı semptomlar oluşur

Gürültü Derecesi	Etkilenme Aralığı (dBA)	Sağlık Üzerinde Etkileri
1. Derece	30-65	Konforsuzluk, rahatsızlık, öfke, kızgınlık, uyku düzensizliği ve konsantrasyon bozukluğu.
2. Derece	6[illegible]	Fizyolojik reaksiyonlar; kanbasıncıartışı, kalp atışlarında ve solunumda hızlanma, beyin sıvısındaki basıncın azalması, anirefleksler.
3. Derece	90-120	Fizyolojik reaksiyonlar, baş ağrıları.
4. Derece	120-140	İç kulakta devamlı hasar, dengenin bozulması
5. Derece	>140	Ciddi beyin tahribatı, kulak zarının yırtılması

MEVZUAT

Çevresel gürültüye maruz kalınması sonucu kişilerin huzur ve sükunu- nun, beden ve ruh sağlığın[illegible] bozulmaması için gerekli tedbirlerin alınmas[illegible]ulamak amacıyla 04.06.2010 tarih ve 27601 sayılı (1.Değişik 27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı R.G., 2.Değişik 18.11.2015 tarih ve 29536 sayılı R.G.) Resmi Gazete'de Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği yayınlanmıştır.

T.C. MAMAK BELEDİYESİ

MAMAK BELEDİYESİNİN GÜRÜLTÜ KONUSUNDA YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 29.06.2006 tarih ve 2006/16 sayılı Genelgesi ile Belediye sınırları dahilinde, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği ile ilgili şikayetleri değerlendirme, adı geçen yönetmeliğe uyulup uyulmadığını denetleme ve idari yaptırım kararı verme yetkisi Belediye Başkanlığımıza devredilmiştir.

- Çevre Kanunu gereği yetki devri yapılan belediyeler, belediye sınırları ve mücavir alan içinde gürültü kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içinde, bu Yönetmelikte belirlenen esaslara uyulup uyulmadığını denetlemek.
- Gerektiğinde gürültü kaynakları için akustik rapor veya çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu hazırlattırmak, bu raporları incelemek ve değerlendirmek, bu Yönetmeliğin ihlalinin tespiti halinde idari yaptırım uygulamak.
- Belediye sınırları ve mücavir alan içinde ilgili belediye, yapıların mimari projelerinde ve yapı ruhsatlarında 28. maddede belirtilen şartların aranması.

ÇEVRE KORUMA ve KONTROL MÜDÜRLÜĞÜ

2.1.3. Mamak İlçe Sınırları İçerisinde Gürültü Bariyeri Yapılacak Yerlerin Tespiti.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılında hazırlattığı Ankara gürültü haritası üzerine TÜBİTAK MAM ile gürültü eylem planları hazırlanmıştır. Mamak Belediye Başkan Yardımcısı Abdurrahman KELEŞ öncülüğünde TÜBİTAK MAM ile yapılan görüşmelerde Mamak ilçesi üzerine bizim yapabileceğimiz gürültü önleyici tedbirler üzerine görüşmeler ve

çalışmalar yapılmaktadır. Ön çalışmalar sonucunda nerelerde önlem alınabileceği tespit edilecek ve onun üzerine bir yol izlenecektir.

2.1.4. Eğlence Yeri Ve Canlı Müzik İzin Değerlendirme

Yapılan yetki devri ile eğlence merkezi ve canlı müzik yayını yapacak işletmelerin faaliyet gösterebilmesi için canlı müzik uygunluk belgesi alması gerekmektedir. Bu belge için işletmelerden çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu istenmektedir ve rapor incelemesi yapılmaktadır. Rapor sonucu uygun olanlara bulunduğu bölge dolayısı ile alınması gereken ekstra bir önlem var ise o şart ta eklenerek uygunluk yazısı verilmektedir.

Bu yazıya istinaden işletmeler canlı müzik yayını yapabilmektedirler. Ancak gürültüden muaf olmamaktadırlar. Yükümlülükleri devam etmektedir.

2.1.5. Mamak Haritası Üzerinde Gelen Şikayetlerin Konumları İşaretlenerek Gürültü Karakteristiği Belirleme Çalışması Yapılmaktadır.

Mamak ilçemizde gelen şikayetlerin konumları harita üzerinde işaretlenerek hangi sokak ve hangi mahallelerde ya da hangi binalarda şikayet olduğu kayıt altına alınmaktadır. Bu şekilde Mamak'ta gürültü için sokak/mahalle ölçeğinde CBS verisi oluşturulmaktadır. Bu veriler ile ilerleyen zamanlarda yapılacak planlama çalışmaları desteklenecektir.

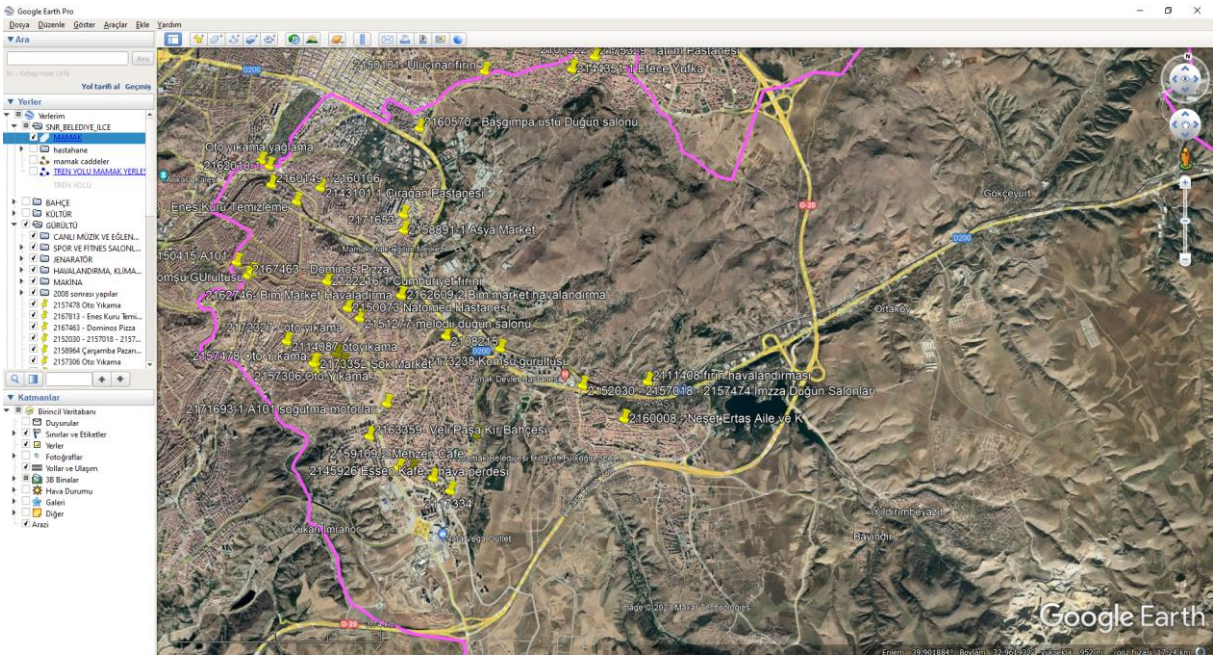

Saygılarımla Arz Ederim.